

Upravišstvo, Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
 Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
 Inzeratni oddelk: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon št. 31-23, 31-26
 Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
 Računa: za Ljubljansko pokrajino pri pokrajinskem zavodu št. 17.749, za ostale kraje pri Inzeratni Servisu, omb. Cori Post, Ne 11-3118
 IZKljučno ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Italije in inozemstva ima
 Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
 Naročnina znaša mesečno Lir 18.—,
 za inozemstvo vključno s »Ponedeljskim jutrom« Lir 36.50.

Uredništvo:
 Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ad estera:
 Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Violenti combattimenti in Sirtica

Gruppi nemici dispersi nelle regioni del Sud Libico — Camionette e autoblinde britanniche distrutte — Azioni di bombardamento contro le basi algerine

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 17 dicembre 1942-XXI il seguente bollettino di guerra n. 936:

Tentativi avversari di ostacolare i preordinati movimenti delle unità dell'Asse nella Sirtica sono falliti dopo violenti combattimenti nel corso dei quali abbiamo preso prigionieri e catturato materiali.

Nelle regioni pre-desertiche del Sud Libico reparti sabariani disperdevano gruppi nemici distruggendo alcune camionette e facendo qualche prigioniero; auto-

blinde britanniche venivano pure mitragliate ed incendiate da nostri cacciatori. L'aviazione germanica ha condotto azioni di bombardamento contro le basi aeree portuali algerine occupate dagli anglo-americani ed ha agito con particolare intensità sulle attrezzature di Philippeville. Tre velivoli risultano abbattuti in combattimento dalla caccia tedesca. Incursioni aeree hanno causato perdite alle popolazioni di Sfax e di Tunisi; tre degli apparecchi attaccanti sono precipitati nei pressi di quest'ultima città colpiti dalle artiglierie della difesa.

Siloviti boji v Sirtiki

Sovražne skupine razpršene na področju južne Libije — Britanski tovarni in oklopni avtomobili uničeni — Bombardiranja alžirskih oporišč

Glavni stan Italijanskih Oboroženih sil je objavil 17. decembra naslednje 936. vojno poročilo:

Poskusi sovražnika, da bi motil načrtna premikanja osnih enot v Sirtiki, so se izjavljali po silovitih borbah, v katerih smo zajeli več ujetnikov in zaplenili vojni material.

Na predpuščavskem področju južne Libije so saharjski oddelki razpršili sovražne skupine, pri čemer so uničili nekaj tovarnih avtomobilov in ujeti nekaj ujetnikov; britanske oklopne avtomobile pa so naši lovci obstrlevali s strojnimi in jih zmagali.

Nemško letalstvo je izvršilo bombardiranja letalskih pristanč in oporišč v Alžiru, zasedenih po Angležih in Američanih, in je s posebno silovitostjo nastopilo proti pristanišnim napravam v Philippeville. Nemški lovci so pri tem sestrelili v bojih tri sovražna letala.

Letalski napadi so povzročili izgube med prebivalstvom v Sfaxu in Tunisu. Obrambno toplotnost je v bližini poslednjega mesta zadela tri napadajoča letala, ki so strmoglavila na tla.

Sijajna zmaga junaških lovcev

S fronte v Sredozemlju, 16. dec. s. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani.) Nadse odlično letalsko akcijo so večer izvedli naši lovci v zraku južno od Pantelije. Neka naša skupina lovcev, ki se je

Visoki duh italijanskih vojnih ujetnikov v Angliji

Bern, 16. dec. s. »Basler Nachrichten« objavljajo dopis iz Londona, ki je posvečen italijanskim vojnim ujetnikom. Dopisnik izjavlja, da je seveda prepovedano obiskovati taborišča ujetnikov, toda on je v stanju očrtati življenje teh ujetnikov v Angliji na podlagi poponoma zanesljivih informacij. Ujetniki so porazdeljeni v 60 taboriščih v Angliji, škotski in Walesu. Vsi so ostali popolnoma zvesti Duceju ter se vsi spominjajo v svojih taboriščih vseh italijanskih patriotskih praznikov.

Vladar prisostvoval otvoritvi akademskega leta Zavoda za proučevanje Rima

Rim, 16. dec. s. Davi je bilo na Campidogliu ob vzvišenih navzočnosti Nj. Vel. Kralja in Cesarja svečano otvorjeno 17. akademsko leto višjih tečajev za rimska proučevanja, ki so pod pokroviteljstvom guvernerja. Vladarja so sprejeli minister Tajnik stranke Viduconi, minister Bottai, ki je zastopal vlado, predsednik senata Suardo, nacionalni svetnik Gray kot zastopnik Zbornice fašijev in korporacij, predsednik Kr. akademije Italije Federzoni, guverner Rima in predsednik zavoda. Vladar, ki ga je spremljal prvi podbočni general Puntoni, je stopil v dvorano Julia Cezarja ob mogočnih manifestacijah. V dvorani so se zbrale številne osebnosti diplomatskega, političnega, znanstvenega in kulturnega sveta ter visoki zastopniki Oboroženih sil. Navzoči so bili nemški veleposlanik von Mackensen, odpravnik poslov Japonske, veleposlanik Italije pri Sv. Stolici, prefekt, zvezni tajnik, poveljnik Armadnega zbora, generali, akademiki in novinarji.

Na desno od vladarja je sedel kardinal Pellegrinetti. Na posebnih mestih so sedeli podguverner generalni tajnik, šef kabineta in mestni svetovalci ter člani sveta zavoda.

Dramatičen prizor v egiptski zbornici

Neposredno po ostrem napadu na vlado je nenadno umrl opozicijski poslanec — Ljudstvo obtožuje Angleže

Ankara, 16. dec. s. Do dramatičnega prizora je prišlo danes v egiptski zbornici ob prijki razprave o prehranbenem položaju države. Poslanec Fakri Abdou se je v tej koščljivi zadevi javil k besedi ter je ostro napadel Nahaasa pašo, zatirajoč med splošnim odobravanjem, da je nepotrebno razpravljal na dolgo in na široko o tej težki in pereči zadevi. Zaman je iskati po ovinkih razlogov in vzrokov za sedanjo bedo ter ugotovljati odgovornost kogar koli za težavni položaj. Vsakomur je jasno, je dejal poslanec, da so težave, ki zadevajo Egipt, odvisne le od angleške zasedbe in da so odgovorni za to porazno stanje samo Nahaas paša in moške njegove vlade, ki so se povsem podvrgli Angležem.

Pogumne besede poslanca Fakrija so izzvale glasno demonstracijo proti vladi. Preden se je vpitje podelilo je zbornica nenkrat videla poslanca Fakrija, kako je sedel na svojem prostoru nenadoma prebledel, se sklonil ter nato padel pod klopi. Takoj je bilo okrog njega nekoliko tovarišev, ki so dvignili in odvedli iz dvorane. Prenesli so ga v majhno sosedno dvorano in ga položili na divan. Poklicali so zdravnika, ki pa je ugotovil, da je vsaka zdravniška

pomoč prepozna in da je poslanec Fakri že izdihnil.

Ta nagla smrt v zbornici je napravila na vse globok vtis. Poslanec Fakri je bil že dalje časa znan kot hud nasprotnik vladne večine in tudi Angleži so ga smatrali po vsej pravici za enega svojih najbolj odločnih neprijateljev. Zato so se takoj raznesli glasovi, da je nenadna smrt poslanca Fakrija nov zločin Angležev in njihovih podpornikov.

Japanci dvigajo in uporabljajo sovražne ladje

Tokio, 16. dec. s. Tukajšnji pomorski krogi poročajo, da se je Japoncem posrečilo v luki Surabaji na Javi do 15. decembra dvigniti 30 ladij, ki jih je bil sovražnik potopil ob priliki japonske zasedbe. Med temi ladjami je tudi nekoliko vojnih enot ter petrolejskih ladij. Popravljenih je bilo tudi nekoliko plavajočih dokov, med temi eden, ki lahko prevzema popravilo ladij do 15.000 ton. Nekatere vojne ladje so že popolnoma popravljene ter so se že udeleževale pomorskih bitk proti Angležem in Američanom.

Pri Toropcu obkoljeni sovjetski oddelki uničeni

Sovjetska vojska je pri tem izgubila več tisoč ujetnikov, 542 tankov, 447 topov, nad 1000 avtomobilov ter mnogo drugega vojnega materiala

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 17. dec. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo: Čete kopne vojske in oborožene SS so na področju Tereka s hudimi izgubami za sovražnika odbile napad Sovjetov. Nemške in rumunske čete so s podporo bojnih letal vrgle sovražnikov napad med Volgo in Donom dalje nazaj ter zavrnile v velikem lovu Dona močnejše sovražniške sile deloma v protinapadu. Uničenih je bilo 30 oklopnih voz.

Z uporabo močnejših pehotnih in oklopnih sil je sovražnik nadaljeval svoje napade proti odseku italijanskih čet na reki Donu. S sodelovanjem nemških oddelkov sta tukaj pehota in letalstvo prizadela sovražniku visoke izgube na ljudeh in materialu. Borbe trajajo še dalje.

Južno od Rževa so se razsuli ponovni sovražniški napadi ob izgubi 30 oklopnih voz.

Uničenje jugovzhodno od Toropca obkoljenih sil je bilo zaključeno. Razen najtežjih krvavih izgub se je tamkaj število ujetnikov povečalo na 4200, razen tega pa je bilo uničenih ali pa zaplenjenih 542 oklopnih voz, 447 topov, veliko število

težkega in lahkega pehotnega orožja, nad 1000 tovarnih avtomobilov in zelo veliko drugega vojnega materiala.

V severnem odseku so se izjavili krajevni napadi nasprotnika. Sovjeti so izgubili večeraj 60 letal. Samo madžarski lovci so sestrelili 4 letala. Sedem nemških letal je bilo izgubljenih.

V Cirenajki so bili sovražniški poskusi, da bi posegel v načrtno premikanje nemško-italijanske oklopne armade, zavrnjeni z odločnimi napadi. Novi težki letalski napadi nemških bojnih letal so bili večeraj usmerjeni na pristaniške naprave v Bengaziju.

V Alžiru in v tuniskem obmejnem področju so oddelki letalstva nadaljevali z obstrlevanjem sovražnih letalskih in pomorskih oporišč.

Posamezna angleška letala so v večerajšnjih večernih urah izvedla nekaj motilnih napadov nad severozapadnim nemškim ozemljem. En štirimotorni bombnik je bil sestreljen nad Holandsko.

V južni Angliji so izvedla nemška bojna letala podnevi napade na več krajev z rušilnimi in zažigalnimi bombami. Eno letalo je pogrešano.

98.000 ton potopljenih

Nemške podmornice so na Atlantiku spet potopile 18 sovražnih ladij

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 17. dec. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje izredno poročilo: Nemške podmornice so potopile v severnem, južnem in srednjem Atlantiku ter na morskem področju okrog Kapskega

mesta 18 trgovskih ladij s skupno 98.000 br. reg. tonami ter 1 rušilec iz konvoja. Tri nadaljnje ladje so bile torpedirane. Med potopljenimi ladjami je tudi več velikih petrolejskih ladij.

Zmagoviti uspehi italijanskih čet v Rusiji

Oddelki Armira ob Donu so odlično pripomogli k zlomu Timošenkove ofenzive

Berlin, 17. decembra. Zadnje tri dni nemško uradno poročilo vsak dan omenja čete italijanske vojske v Rusiji, ki se v rlo upirajo sovražnim napadom in mu prizadevajo krvave izgube. Akcija italijanskih vojakov sovpada s novim momentom vojne na fronti srednjega Dona, kajti nekoliko časa sem so Rusi razvijali zlasti velike delavnosti proti bojnim črtam, ki jih drže italijanski oddelki. Bilo je razvidno takoj spočetka, da sovražnik pripravlja kak poudvig večjega obsega, Italijanske izvidnice so neprestano javljale prihode novih sovražnih čet in nakopičevanje vojnih sredstev na črti črti, kjer se je opažalo gibanje nedvomno velikega pomena. Sredi preteklega tedna je bilo ugotovljeno tudi navzočnost mnogih eskader ruskih lovcev ter bombnikov, ki so bili zbrani v zadnjem času na tem odseku.

Po dovršenih pripravah je rusko vrhovno poveljstvo izvršilo niz akcij izvestnega pomena ter je istočasno na raznih točkah napadlo položaje, poverjene italijanskim četam. Nato pa je v začetku tekočega tedna postala boljševska iniciativa enoina in ruske čete so prešle v napad na vsej črti, ki jo branijo Italijani.

Kakor vedno so italijanski vojaki v odločni meri zavili sunek ruske pehote in konjenice, odbili neprestano se ponavljajoče napade ter znatno povečali izgube sovražnika s silovitimi protinapadi. Zadržanje italijanskih čet, ki je bilo vedno in je tudi sedaj činitelj velike važnosti v okviru razpoložljivih čet, na katere zida nemško vrhovno poveljstvo svoje operacijske načrte, znatno doprinaša k izjalovitju vseh upov maršala Timošenka.

Novi poraz sovjetskega maršala zavzema vedno večji obseg, zlasti na ozemlju med Donom in Volgo. Tu ga zavzema protiofenziva žene nazaj z vse večjo naglico nego so sovjetske čete svoj čas prodirale proti zapadu. Mnogo krajev, ki so jih Rusi obupno branili, je že osvojenih in ruski protinapadi so bili popolnoma brez uspeha.

Na jugozapadu Stalingrada so b-ljševske čete v naglem begu in pri tem prepuščajo nasprotniku večji del svojih vojnih sredstev. Ugotovitev vojnega plena je zelo zanimiva. Dognalo se je n. pr., da novi ruski topovi, izdani l. 1942., niso mnogo vredni, ker imajo mnogo tovarniških napak. Isto velja za oklopne vozove. Lahko orožje pehote je takisto zelo pomanjljivo, granate za težko topništvo pa so največje neuporabljive, kar dokazuje površno izdevalo. Industrijska zmogljivost Rusije je nedvomno na upadku in se bodo posledice tega stanja pokazale že čez kak mesec. (Piccolo.)

Najnovejši boji ob Donu

S fronte ob Donu, 17. dec. s. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani.) V dneh pred silovito ofenzivo sovražnika proti odseku, ki ga drži Armir (italijanska ekspedicijska armada v Rusiji) in katero so omenjala zadnja vojna poročila, je bilo samo trajno sistematično udeleževanje patrulj. Izvidniški oddelki so prodrli celo nekaj kilometrov v nasprotnikovo postrojitev, patrulje so zapletle v borbo presenečene sovražne oddelke na obrambnih položajih ali v kretanju, dočim so bile druge sovražne patrulje zajete ali pogane v beg z velikimi izgubami za nje.

Vel. Kralj in Cesar sprejel poveljnika legije prostovoljcev

Rim, 16. dec. s. Nj. Vel. Kralj in Cesar je sprejel nacionalnega svetnika Eugenia Coselchija, poveljnika legije prostovoljcev Italije, ki je vzvišenemu Vladarju izrazil v imenu 98.000 v legiji vpisanih tovarišev čustva udanosti italijanskega prostovoljstva, ki se še naprej bori na notranji in zunanji fronti s strastno odločnostjo zasledujoč smotre vojne in zmage. Nacionalni svetnik Coselchi je poklonil Vladarju svojo publikacijo o protikominternem paktu z naslovom »Tri zastave na svetue ter nekaj drugih protiboljševskih propagandnih publikacij.

Princ Piemontski v Bologni in Pavii

Bologna, 16. dec. s. Nj. Vis. Piemontski princ je prispel v Bologno, kjer so se mu poklonili prefekt, zvezni tajnik in drugi zastopniki oblasti. Ob spremstvu poveljnika teritorialne obrambe je Piemontski princ inspical nekater vojaške oddelke v svojstvu generalnega inšpektorja pehote.

Pavia, 16. dec. s. Davi je prispel v Pavio Nj. Vis. Princ Piemontski, ki je inspical oficirsko šolo. Prebivalstvo je Princa spoznalo in mu priredilo živahne ovacije.

Iz Beneške palače: Milijonsko darilo ob stoletnici hranilnice v Triestu

Rim, 16. dec. s. Duce je sprejel advokata Uga Trevesinla in dr. Oresca Rozza, predsednika in generalnega direktorja hranilnice v Triestu, ki sta Duceju poklonila skupno s spominsko kolajno slavnostno publikacijo ob prvi stoletnici ustanovitve hranilnice ter izročila vsoto en milijon lir, ki je bila tako razdeljena, da dobi 500.000 lir občinsko podporno društvo v Triestu, 250.000 lir GIL za šolske obednice in 250 tisoč lir fašistična zveza za podporni urad za bojovnike in njih družine.

trulj. V Helsinkih je bil kratek letalski alarm.

Najvišje odlikovanje poveljnika madžarskih čet v Rusiji

Budimpešta, 16. dec. s. Regent Horthy je odlikoval armadnega generala Janyja, poveljnika madžarskih čet na vzhodni fronti z velikim krížem madžarskega reda za zasluge s trakom in mečem. Visoka počastitev s tem odlikovanjem, ki je bilo izročeno generalu v njegovem glavnem štabu po regentovem odposlancu, je priznanje sposobnosti in vojaške hrabrosti, ki ju je poveljnik madžarskih čet na vzhodni fronti ob mnogih prilikah pokazal.

Švica in Italija

Izjava novega švicarskega zveznega predsednika

Bern, 17. decembra, s. Za predsednika švicarske konfederacije je bil izvoljen posl. Enrico Celio, ki je takoj po izvolitvi sprejel dopisnika agencije Stefani, kateremu je dal naslednje izjavo:

»Kot Tičinec kakor moj veliki prednik Giuseppe Motta, njegov učenec od prvih let moje politične kariere, kot on priznavalet stoletnega doprinosu italijanskega genija in dela za napredek civilizacije, si ne morem predstavljati odnosov med Italijo in švico drugače, kakor na temelju resničnega in medsebojnega prijateljstva; prijateljstva, ki ni od danes, temveč ima svoje korenine globoko v tradiciji švicarskega ljudstva in zveznega sveta.«

Narashajoče prehranbene skrbi v Angliji Vedno bolj občutne so posledice podmorniške vojne

Rim, 16. dec. s. Kakor poroča uradna britanska agencija, se je nedavno vrnil iz Amerike v London načelnik odbora za prehrano Velike Britanije. Njegove izjave so v nekaterih ozirih zelo zanimive. Dejal je med drugim: Ko sem bil v Washingtonu in v Ottawi, sem vedno slišal, da zahtevamo živeža ne kot običajni prosjaki, marveč kot solastniki. Ko sem bil prvič v Washingtonu, je bilo na dnevnem redu vprašanje ladjevja. To vprašanje ladijskega prostora je še vedno pereče, le da je k temu prišlo še vprašanje preiskrbe z živežem in drugimi potrebščinami. Poprej v tem oziru nismo imeli tekmecev, zdaj pa je tu Rusija, ki se ji morajo pošiljati velike količine živil in vojnega blaga. Bilo je zelo težko, je zaključil načelnik misije, spraviti v sklad zahteve vseh vlad po živežu in drugih potrebščinah.

Lizbona, 16. dec. s. Hudson, britanski minister za kmetijstvo, je naslovil angleškim kmetovalcem poseben poziv za zvišanje kmetijske proizvodnje, da bi se s tem prihranila uporaba znatnega dela ladjevja, ki je potrebno v prvi vrsti za prevoz vojnih potrebščin. Na ta poziv pa so kmetovalci odgovorili, da jim je ne-

mogoče povišati proizvodnjo, ker jim nedostaja poljedelskih strojev.

Lizbona, 16. dec. s. V Angliji vedno bolj raste vznemirjenje zaradi obrambe proti osnim podmornicam, ki se je doslej pokazala nezadostna in katere ukrepi nika-kor niso kos preteči nevarnosti. O tem je na zadnji seji poslanske zbornice govoril kontraadmiral Suerer, ki je v smislu nedavnega poziva maršala Smutsa zahteval, naj se uporabijo novi in učinkoviti načini v borbi proti osnim podmornicam. Kontraadmiral je dejal, da pada največja odgovornost za težki položaj na Stafforda Crippsa, ki bi moral predsedovati komisiji za obrambo proti podmornicam, ki pa mora voditi tudi ministrstvo za produkcijo. Suererju je odgovoril predsednik vlade Churchill, ki je dejal, da je Cripps v odboru za podmorniško vojno namestnik kontraadmira in da zato sam Suerer ni nič manj odgovoren za sedanji težki položaj, kakor drugi člani tega odbora.

Na isti seji je državni tajnik za domnijoone Atlee izjavil, da se predlog za ustanovitev najvišjega medzavezniškega vojnega sveta ni mogel uresničiti.

Pobožne želje in stvarna dejstva

Starodavne rimske legije, ki so zasedale ozemlje takrat še neomikanih narodov Evrope, Azije in Afrike, so običajno sporočale domov: »Hic manebimus optime!« (»Tu bomo ostali!«) Ta stavek je takrat označeval železno odločnost ostati na zasedenem mestu za vsako ceno ter trden namen uvesti v teh oddaljenih krajih visoko latinsko omiko.

Tako je rimski legionar imel dvojno vlogo, vlogo vojaka za obrambo osvojenega ozemlja ter vlogo naselnika za mirno dobo. V teh dveh nalogah je bilo njegovo civilizatorno poslanstvo.

Ko je Italija osvojila Slovenijo, očitno ni imela namena omikati že zelo omikano prebivalstvo Slovenije, marveč je enostavno stremela za tem, da bi spravila v sklad omiki dveh sosednih dežel v okviru večje italijanske skupnosti, za kar ji je njena zmaga dajala polno pravico.

Toda prišli so komunisti, ki so v svojih nadutih sanjah, hrepeneč po uničenju vsega, kar pride iz Rima in od katolicizma,

motili italijanske čete v njih mirnem delu. Bili so kolovodje OF, ki so nahujskali slovensko ljudstvo na brezupno borbo, ki se je izkazala za veliko nesrečo za vso deželo.

V nasprotju s tem uporom, ki so ga dvignili razbojniki OF, in nasproti komunističnemu divjaštvu, ki je ostavilo neizbrisna znamenja uničevanja, ropa in žalosti v vseh pokrajinah Slovenije, prevzemajo italijanske čete samo delno zopet one naloge, ki so jih imele svoj čas rimske legije. Italijanska vojska je zadušila in v kralji zadržala divjaštvo, kjeroli se pojavi, ter brani zasedeno ozemlje in z njim slovensko katoliško omiko.

Je le pobožna želja komunistov, ki si obetajo, da so italijanske čete na tem, da zapuste Slovenijo. Italija ima še vedno neizmerne človeške rezerve, da krije potrebe na raznih operativnih odsekih. Kakor v času starega Rima, odgovarjajo italijanske čete na komunistično besedičenje z usodnim geslom starih legionarjev: »Tu bomo ostali za vedno!«

Predpisi za nadzorovanje gibanja in bivanja tujcev v Ljubljanski pokrajini

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na § 57. bivšega jugoslovanskega kazenskega zakonika z dne 27. maja 1929, spremenjenega z zakonom z dne 9. oktobra 1931, § 67. uredbi z dne 13. januarja 1930 o izvrševanju očevalnih odredb in naredb z dne 29. marca 1933 o podpiranju brezposelnosti in pobijanju delomrznosti, glede na svojo naredbo z dne 4. junija 1941-XXI, št. 38, o obvezni prigravitosti za priseljenice v Ljubljansko pokrajino, na člen 8. naredbe z dne 11. septembra 1941-XXI, št. 97, o ukrepih za zaščito javnega reda in na določbe za uvedbo in voditve registra prebivalstva v občinah Ljubljanske pokrajine, o dobren z naredbo z dne 25. aprila 1942-XX, št. 94, smatrajoč za umestno, da se te določbe dopolnijo in vzporedijo, kolikor gre za nadzorovanje gibanja in bivanja tujcev v Ljubljanski pokrajini, in na podstavi čl. 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XXI, št. 291, odreja:

I. poglavje

O bivanju tujcev v pokrajini tujcev iz pokrajine

Čl. 1. Za tujce po tej naredbi se štejejo vsi tisti, ki so ali so pred 1. septembrom 1939 bili državljani kakšne tuje države, razen če so si pozneje pridobili italijansko državljanstvo, in osebe brez državljanstva.

Čl. 2. Vendar se ne štejejo za tujce tisti, ki so bili pred razsolom jugoslovanske države njeni državljani, so bili rojeni, in na dan 11. aprila 1941-XXI pristojni na ozemlju, priključnem kraljevini Italiji s kr. ukazom z dne 3. maja 1941-XXI, št. 291, in z dne 18. maja 1941-XXI, št. 452, ter so tamkaj stalno bivali vsaj 15 let in bili tamkaj na dan 11. aprila 1941-XXI.

Čl. 3. Tujci, ki prihajajo bodisi iz drugih pokrajin Kraljevine bodisi iz inozemstva, se morajo v štiri in dvajsetih urah po prihodu v pokrajino osebno zgledati pri oblastvi javne varnosti kraja, kjer so, da dajo svoje podatke in da napravijo prijavo bivanja. V občini Ljubljana se je treba zgledati in napraviti prijavo pri Kr. kvesturi, v drugih občinah pa pri uradu javne varnosti, če tega ni, pa pri občinskem oblastvi.

Isto obveznost imajo tujci kadar koli preklopi svoje bivališče iz ene občine pokrajine v drugo.

Čl. 4. Zgledanje in prijave dolžnosti po prednjem členu 3. so oproščeni tujci, ki potujejo skozi pokrajino brez postanka.

Osebnostne podatke in prijave v štiri in dvajsetih urah od prihoda v pokrajino je prav tako oproščeni tisti tujec, ki se ji iz zdravstvenih razlogov nikakor ne more odvzeti, kar dokazuje z zdravniškim potrdilom. Potrdilo mora hkrati s prijavo po prednjem členu izročiti v predpisanim roku pri tamkaj navedenemu oblastvi zaupnik tujca ali kdor ga sprejme ali mu streže.

V takem primeru se mora tujec zaradi pooblaščenosti oddane prijave osebno zgledati v štiri in dvajsetih urah potem, ko je ovira prenehala.

Čl. 5. Prijava po členu 3. se mora napraviti pisno na posebni prijavnici, ki jo mora prijavitelj podpisati. Če ne zna pisati, pripomni to uradnik, ki prevzame prijavo. Prijavnica obsega:

- a) popolne osebne podatke prijavitelja in njegovih ne več kot 16 let starih sorodnikov, ki so z njim;
- b) državljanstvo, narodnost, kraj navadnega bivališča in odkoder prihaja;
- c) veroizpoved in raso, kateri pripada;
- d) dan in kraj vstopa v pokrajino, če prihaja tujec namerno iz inozemstva;
- e) poklic in namen njegovega prihoda v pokrajino;
- f) nameravano dobo bivanja v pokrajini in v Kraljevini;
- g) kraj, osebo ali ustanovo, pri kateri se je nastanil;
- h) ali in kateri poklic, obrt ali trgovino ali delo izvršuje ali namerava izvrševati v Kraljevini in v pokrajini; na svoj račun ali v družbi z drugimi ali za tuj račun.

Čl. 6. Oblastvi, ki je prevzelo prijavo, izda prijavitelju po pregledu listin, katere je tujec predložil v utemeljitve svoje prijave, in po ugotovitvi ujemljivosti istovetnosti prejemno potrdilo, če ni kakšne zadržke za njegovo bivanje v pokrajini in pošlje dvojni prijavnici Kr. kvesturi.

Posest potrdila dokazuje polnopravno, da je tujec ustrelen dolžnosti iz člena 3. te naredbe.

Potrdilo se mora uradnikom ali organom javne varnosti na njihovo vsakokratno zahtevo pokazati.

Če preloži tujec svoje bivališče iz ene občine pokrajine v drugo, mora v drugem odstavku člena 3. navedeno oblastvo, kateremu se predloži nadaljnja prijava, tujcu odvzeti prejemno potrdilo o prejšnji prijavi in to zaznamovati na novi prijavi in na novem prejemnem potrdilu.

Čl. 7. Imetniki prenočevališč in predstojniki vzgojnih in učnih zavodov in zavetisti, bolnišnic in zdravstvenih zavodov, posvetnih in verskih zajednic ali vobče prenočevališč za plačilo morajo poučiti tujca o dolžnosti, ki jo ima glede prijave in nadzorovanih spojitvev te s tem, da zahtevajo, naj pokaže prejemno potrdilo iz člena 6. te naredbe, čigar podatki se morajo vpisati v osebno knjigo prenočevalcev.

Imetniki prenočevališč in druge, v prednjem odstavku navedene osebe morajo zahtevati od tujca, naj jim pokaže potrdilo v štiri in dvajsetih urah po njegovem sprejemu, če pa ta kljub zahtevi potrdila ne pokaže, morajo v tem obvestiti oblastvo, navedeno v drugem odstavku člena 3. te naredbe.

Čl. 8. Oblastvi javne varnosti, zbor kr. karabinerjev, kjer pa teh ni, občinsko oblastvo lahko vsak čas povabi tujca, da predloži listino o istovetnosti, katere mora imeti, in da se izkaže.

Če se v predpisanim roku ne zgleda, odredi oblastvo javne varnosti lahko njegov privod po organih javne varnosti.

Če je kaj povoda za dvom o osebni istovetnosti tujca, se glede njega lahko odredi preiskava njegovih osebnih podatkov.

Čl. 9. Kdor iz katerega koli vzroka sprejme tujca v svojo službo, mora v treh dneh od dne, ko ga je sprejel, sporočiti v členu 3. te naredbe navedenemu oblastvi njegove osebne podatke in nadrobno navesti, v kakšni službi se tujec uporablja ter koliko časa bo predvidoma zaposlen.

Prav tako mora v štiri in dvajsetih urah sporočiti omenjenemu oblastvi, da je službeno razmerje prenehalo, da je tujec odšel in kraj, kamor odhaja. Če prestopi tujec v drugo službo v istem kraju, je treba navesti njegovega gospodarja.

Če je službovavec kolektivna ustanova, je za tako sporočilo zavezan njen predstavnik.

Čl. 10. Izpolnitev predpisov prednjega člena ne odvezuje tujcev osebno od zgledanja in prijave dolžnosti po členih 3. in 4. zadnji odstavki.

Čl. 11. Kdor odstopi po kakšnem koli naslovu tujcu lastnino ali užitek kmetijskih ali stanovanjskih nepremičnin, ločič ali na ozemlju pokrajine, mora to pisneno naznaniti v drugem odstavku člena 3. navedenemu oblastvi, in to v roku desetih dni, ter pri tem navesti natančne osebne podatke tujca in ob kratkem tudi vsebino odstopenne pogodbe.

Naznanitev se mora opraviti tudi takrat, če je obvezna zaprosba predhodne pooblaščenosti za odstopenne pogodbe, ustanovne ali prenosne pogodbe o stvarnih pravicah na nepremičninah ali o rabokupih o njih, ki so sklenjeni na več kot pet let, po določbah kr. ukaza z dne 7. maja 1942-XX, št. 645, kakor tudi kadar je pri prodajah na javni dražbi zadržatelj tujec. V slednjem primeru je dolžen opraviti naznanilo zapisnikar.

V primerih iz prednjega odstavka mora prijava navesti tudi podatke pooblaščenega odloka.

Čl. 12. Visoki komisar lahko prepove vsem tujcem ali posameznikom bivanje v določenih občinah ali krajih.

Taka prepoved se priobči preko krajevnega oblastva javne varnosti, če tega ni, pa preko poveljstva kr. karabinerjev, a če tudi takega ni, po občinskih organih. Priobči se pa lahko tudi z javnim razglasom.

Tujci, ki preloži prepoved, se anko odstranijo po organih javne varnosti, v hujših primerih pa tudi internirajo ali izzejejo.

Čl. 13. Določbe prednjega člena se ne uporabljajo na inozemske državne ali vsade poglavarje, na člane svetega kolegija in člane diplomatskega in konzularnega zbora.

Čl. 14. Na obmejnih prehodih in v rezhah ali v dvoranah hotelov in na drugih mestih, kjer se dajejo prenočevališča proti plačilu, mora biti vidno na t. prepis člena 1. 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 13. te naredbe v italijanskem, nemškem, slovenskem in hrvaškem jeziku.

II. poglavje

O izgonu, zavrnitvi in odstranitvi

Čl. 15. Tujec izgon, ki ga odredi sodna oblast po § 57. bivšega jugoslovanskega kazenskega zakonika z dne 27. maja 1929, spremenjenega z zakonom z dne 9. oktobra 1931, je vselej dokončen.

Poleg izгона, prepisanega v kazenskih zakonih, se z odlokom Visokega komisarja izzeje tujci brez imovine ali ki se pešajo z vlačugarstvom ali opravljajo, ki zakrivajo delomrznost ali s postopastvom ali beženjem. Če se pojavijo na meji, jih je treba zavrnuti.

Čl. 16. Poleg primerov iz prednjega člena se z odlokom Visokega komisarja lahko izzeje in pošlje s prisilno potovnico ali zastražen na mejo tujec, ki prebiva ali se mudi prehodno v pokrajini:

- a) če je obsojen zaradi zločina, čeprav zanj ni določena ali se ni izrekla stranika kazni izgon;
- b) če je ovaden zaradi prestopka predpisov o bivanju tujcev ali predpisov, izdanih za zaščito javnega reda in notranje varnosti;
- c) ki se ne more izkazati ali če je brez sredstev;
- d) ki je prestopil črtdobno o odstranitvi, internaciji ali odpravi v domovino;
- e) iz razlogov javnega reda.

Ob istih okolištinah se tujec lahko zavrne na mejo.

Določbe tega člena ne veljajo za italijane, ki niso pristojni v Kraljevino.

Čl. 17. Namesto izгона odredi Visoki komisar lahko z odlokom, da se tujec od-

Imenovanje župana občine Kočevje

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podstavi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XXI, št. 291, glede na naredbo z dne 24. januarja 1942-XX, št. 12 o uvedbi županov in glede na naredbo št. 224 z dne 25. novembra 1942-XXI, s katero sta bili občini Kočevje-mesto in Kočevje-okolica spojeni v eno samo občino, odloča:

Grabrijan Miloš pok. Alojzija se imenuje za župana občine Kočevje z veljavnostjo od 10. decembra 1942-XXI.

Komisarju okrajnega načelstva v Kočevju se naroča, da izvrši to odločbo.

Ljubljana, dne 3. decembra 1942-XXI.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

Omejitev potrošnje električnega toka v večernih urah

V zvezi s sporočilom mestne elektrarne je Zveza delodajalcev, Združenje industrijev in obrtnikov po naročilu Visokega komisarja odredila, da industrijska in obrtna podjetja ne bodo mogla imeti v obratu električnih motorjev od 16. do 19. ure. Za vsa podjetja, ki uporabljajo električno energijo mestne elektrarne in nimajo na razpolago lastne energije, ima to za posledico prekinjenje dela od 16. do 19. ure. Stroge kontrole bodo zagotovile izpolnjevanje pričujoče odredbe.

strani ali pošlje na mejo s prisilno potovnico ali pa internira.

Čl. 18. Sodno oblastvo mora tričese dni pred kencem zaporne kazni tujca, obsojenega za kakšno zločinstvo iz točke a) prednjega člena 16., obvestiti Visokega komisarja z zgoščanim poročilom o storjenem kaznivem dejanju, njegovih okoliščinah in obsojenčevi osebi, kakor je razvidna iz pravnih spisov, in poleg tega navesti, ali je za tega tujca vložena prošnja za izročitev.

Čl. 19. Če Visoki komisar misli, da ni treba odrediti izгона ali smatra za umestno, da odloži po sodnem oblastvu že odredeni izgon, ker je druga država vložila prošnjo za izročitev ali pa iz drugih razlogov, poroča ministru za notranje posele in odredi medtem pripor tujca.

Čl. 20. Izgnani tujec se ne sme brez posebne pooblaščenosti Visokega komisarja povrniti na ozemlje pokrajine.

Če prelomi prepoved iz prednjega odstavka, se takoj pripre in kaznuje s kaznijo zaporu od dveh do šestih mesecev, samo ali združeno s kaznijo v denarju od dva do deset tisoč lir.

Po prestani kazni se tujec iznova izzeje. Čl. 21. Tujec s prisilno potovnico se ne sme oddaljiti z odkazane poti. Če bi se oddaljil, se zopet in kaznuje z zaporno kaznijo od dveh do šestih mesecev, samo ali združeno s kaznijo v denarju od dva do deset tisoč lir.

Po prestani kazni se odvde na mejo. Čl. 22. Če je treba odpraviti v domovino tujca, glede katerega ni pogojev za izgon, obvesti Visoki komisar o tem pristojnega konzulara radi morebitnih ukrepov ali pa pošlje, če gre za državljana sosednje države, tega na mejo s prisilno potovnico in poroča o tem ministru za notranje posele.

Čl. 23. V odloku o izgonu, odstranitvi, internaciji ali odpravi v domovino, se je treba sklicevati na določbe členov 20. in 21. te naredbe.

Čl. 24. Če se tujec zopet ali se osebno javi, mora oblastvo javne varnosti o tem takoj poročati Visokemu komisarju.

Glede tujca se odredi preiskava njegovih podatkov in zvešča, zlasti odkod prihaja in kakaj je odšel iz domovine.

Dokler ne odloči Visoki komisar, se prijeti tujec, če ni brez sredstev, potovnih, brezstane zaradi zločinstva ali v povratku zaradi kršitve določb o bivanju tujcev ali v političnem pogledu sumljiv, lahko izpušči s pogoj, ki se oblastvi javne varnosti vidijo potrebni.

Določbe prvih dveh odstavkov tega člena se uporabljajo tudi, kadar je treba izročiti tujca zaradi kakršnega koli kaznivega dejanja s sedemu oblastvi.

III. poglavje

Prehodne, končne in kazenske določbe

Čl. 25. Tujci, ki so na dan objave te naredbe že v pokrajini, si morajo, če jih še nimajo, priskrbeti v roku tridesetih dni potni list ali drugo enakovredno listino o istovetnosti, iz katere je razvidno njih državljanstvo in ki jo je izdala država, kateri pripadajo, če nimajo državljanstva pa država, v kateri imajo svoje stalno bivališče.

Poleg tega se morajo do vseh tega 28. februarja 1943-XXI zgledati pri oblastvi, navedenem v členu 3., da napravijo prijavo bivanja.

Čl. 26. Imetniki prenočevališč in druge v členu 7. navedene osebe morajo v štiri in dvajsetih urah po preteku roka, navedenega v drugem odstavku prednjega člena, zahtevati od tujcev, oskrbovanih ko stopi ta naredba v veljavo, prejemno potrdilo o prijavi bivanja.

Če se jim potrdilo ne pokaže, morajo v naslednjih štiri in dvajsetih urah obvestiti oblastvo, kakor je predpisano v drugem odstavku člena 7. te naredbe.

Čl. 27. Tisti, pri katerih so na dan uveljavitve te naredbe tujci v službi, morajo opraviti naznanilo po prvem odstavku člena 9. v roku desetih dni po tem dnevu.

Naznanilo je obvezno tudi v primeru, če je službeno razmerje prenehalo na dan pred dnevom uveljavitve te naredbe. V takem primeru mora obsega: tudi navedeno, predpisane v drugem odstavku člena 9. in se mora napraviti v treh dneh po dnevu uveljavitve te naredbe.

Čl. 28. Če so bile v Ljubljanski pokrajini ležeče nepremičnine odstopljene v last ali uživanje tujcem pred dnevom uveljavitve te naredbe in je ta odstop še v veljavi, se mora opraviti naznanilo po členu 11. v roku desetih dni po dnevu uveljavitve te naredbe.

Čl. 29. Izpolnitev dolžnosti iz naredbe z dne 4. junija 1941-XXI, št. 38 in iz člena 8. naredbe z dne 11. septembra 1941-XXI, št. 97 ne oprasča od izpolnjevanja dolžnosti iz te naredbe.

V ničemer niso spremenjeni predpisi za uvedbo in voditve registra prebivalstva v občinah Ljubljanske pokrajine, odobreni z naredbo z dne 23. aprila 1942-XX, št. 94. Izpolnitev dolžnosti iz pričujoče naredbe ne oprasča dolžnosti iz členov 9. 10. 11. 12. 13. 15. in 26. omenjene naredbe.

in obratno izpolnitev dolžnosti iz navedenih členov ne oprasča od izpolnjevanja predpisov pričujoče naredbe.

Čl. 30. Kolikor ni dejanje huje kaznivo in ne glede na uporabo policijskih ukrepov po tej naredbi se kaznuje s kaznijo zaporu od dveh mesecev, samo ali združeno z denarno kaznijo do pet tisoč lir;

a) tujec, ki se — razen v primerih tehtno upravičenega zadržka — zaloti brez listin, predpisanih v čl. 25., v času po roku, določenem tamkaj;

b) tujec, ki se v določenem roku ne zgleda pri oblastvi in ne napravi ali ne potrdi prijave iz členov 3. 4. zadnji odstavek, in iz člena 5., ali ki ne pokaže prejemnega potrdila, če se to zahteva po členih 6. 7. in 26., ali če ne ustreže pozivu oblastva javne varnosti po členu 8., da naj se zgleda v roku, ki ga oblastvo določi;

c) imetniki prenočevališč in druge v členu 7. navedene osebe, če ne zahtevajo, da se pokaže prejemno potrdilo in ga ne zaznamujejo v osebni knjigi gostov ali ne naznanijo, da se pokaz po členih 7. in 26. ni izvršil;

d) tisti, ki sprejmejo ali imajo tujca v svoji službi a tega ne naznanijo v določenem roku, kakor je predpisano v prvem in drugem odstavku členov 9. in 27-;

Gospodarstvo

Diamantno jeklo

Od nekdanj gre prizadevanje tehnikov za tem, najti čim trše vrste jekla in kovinske zlitine, s katerimi je mogoče rezati ali na stružnici obdelovati kovine, železo in tudi jeklo samo. Kot najtrši material je od nekdanj znan diamant, ki se tuli tehnično v znatni meri uporablja ne samo za rezanje stekla, za graviranje, za vrtnanje, temveč tudi za najrazličnejšo tehnično obdelavo. Približno polovica vse svetovne proizvodnje surovih diamantov se porabi v industriji. Tako je leta 1939. znašala svetovna proizvodnja diamantov 12 milijonov karatov (5 karatov enako en gram), svetovna proizvodnja industrijskih diamantov pa se za to leto ceni na 450 milijonov mark.

Glede na ta ogromen izatek industrije za diamante je razumljivo, da so mnogi poizkušali izdelati diamante na umetni način ali pa izdelati kovinske zlitine s tako trdoto, da bi se lahko uporabljale namesto diamantov. Do leta 1900. so za obdelovanje kovin uporabljali trde vrste navadnega jekla, ki dobi kakor znano, svojo trdoto od določen vsebine ogljika. S takim jeklom pa je bilo delo zelo počasno in težavno, ker se je rezilo iz jekla na stružnici hitro segrelo, pri visoki temperaturi pa je popustila trdota. Mnogo boljše so se obnesle nove vrste legirane jekla z določeno vsebino kroma, volframa, vanadina itd., ki so vzdržale še večjo temperaturo in so zaradi tega dopuščale hitrejšo delo na stružnici. Kmalu pa se je izkazalo, da pri takem jeklu ne izvirata trdota in odpornost pri visoki temperaturi od dodatkov težkih kovin kakor so krom, volfram in vanadin, temveč od kemičnih svojih takih kovin z ogljikom, od takozvanih kovinskih karbidov. Ta posebno trda jekla se zaradi možnosti hitrejšega dela imenujejo jekla za pospešeno delo.

Spoznanje, da igrajo v takih jeklenih zlitinah karbidi najvažnejšo vlogo, je vodilo do nadaljnjih poizkusov v tej smeri, da se sestavni element železo v takem jeklu čim bolj zmanjša in istočasno poveča vsebina karbidov. Tako so nastale nove še trše zlitine, ki pa se ne morejo več imenovati jekla, kajti mnoge od njih obstojajo sedaj iz samih karbidov trdih kovin, ki imajo talilne točke pri 2.500 stopinjah Celzija. Te izredno trde kovine so se pojavile v tehniki pred približno petnajstimi leti, ko so izvele v načinu obdelave jekla pravi preobrat, saj so omogočile novo veliko pospešeno delo.

V za njih letih je na tem področju tehnika še napredovala. Pri izdelovanju najtrših kovin, obstoječih prav za prav iz samih karbidov težkih kovin, pa se je izkazalo, da je novo tvorino težko topiti in vlivati v določene oblike. Zato so pričeli izdelovati posamezne rezalne dele iz trde kovine ne z vlivanjem, temveč z oblikovanjem pri temperaturi, ki je le malo pod tališčem. Mešanico volframovega ali titanovega karbida z dodatkom ogljikovega in kobaltovega prahu prešajo v določene oblike, ki jih nato po pritiskom segrevajo do tališča, odnosno do politokega stanja, s čemer je mogoče rezilnemu delu dati poljubno obliko. Poizkusi s temi novimi rezili iz kovinskih karbidov so pokazali, da vzdrži tako rezilo preden se obrabi 58krat več kakor najboljše vrste rezilnega jekla in 110krat več kakor najtrša jekla, ki vsebujejo zgolj ogljik. Medtem ko vzdrži jeklo z ogljikom svojo trdoto le do 250 stopinj Celzija in rezilno jeklo le do 650 stopinj, kažejo poizkusi s trdimi kovinami iz karbidov, da vzdrže prav vsako temperaturo, ki se praktično pojavi pri obdelovanju drugih kovin. Kakor je znano, se jeklen predmet pri struženju močno ogreje in sicer tembolj, čim hitreje se delo. Z novimi trdimi kovinami iz karbidov pa je mogoča praktično poljubna obdelovalna brzina.

Ko so se leta 1900. pojavile prve vrste legirane jekla za rezanje je bilo mogoče hitrost obdelovanja na stružnicah potrojiti v primeri s prejšnjim obelovanjem. Od tedaj so nadaljnja zboljšanja do leta 1926. omogočila le še pospešeno za 50%, ko je bila dosežena brzina rezanja 25 metrov na minuto. Ko pa se je pojavila trda kovina iz karbidov, je bilo mogoče v kratkem času pospešiti brzino obdelave na 250 do 300 metrov v minuti. S polno pravico lahko govorimo torej o pravi revoluciji, ki so jo prenesle trde kovine iz karbidov v industrijskem obdelovanju jekla in drugih kovin. Nova rezila iz trde kovine niso prinela samo pospešeno delo, temveč tudi pocenitev dela in boljše izkoriščanje obstoječih strojev, zlasti stružnic za struženje jekla in drugih kovin. Tudi v rudarstvu je omogočila uporaba nove trde kovine znaten napredek pri vrtnanju kamna in kopanju rud s stroji. V gradbeni stroki pa se danes nova trda kovina z velikim uspehom uporablja pri vrtnanju sten, plošč, cementa, pri drobljenju kamna in sploh tam, ki je potrebno, da se rezilo ne obrabi.

Po najnovejših vesteh pa je tehnika na tem področju zabeležila še nov važen korak naprej. Uspejo je izdelati material, ki lahko praktično nadomesti diamante v industriji. Po Mohsovi skali trdote ima, kakor znano, diamant najvišjo trdoto 10, trdoto 9 pa ima korund. Že s trdo kovino iz karbidov je skoraj uspešno doseženo trdota diamanta, in sicer trdoto 9,8 in celo 9,9. Trda kovina iz karbidov volframa torej po svoji trdoti presega korund, ne doseže pa docela diamanta, četudi se mu zelo približa. Za mnoge tehnične vrste so torej še naprej v znatni meri potrebni diamanti, s katerimi pa je obdelovanje prav težavno, ker je treba za razne obdelovalne vrste majhne drobce diamantov pritrčiti na kovinske dele, predvsem na kovinske plošče.

Vsi dosedajni načini pritrdjevanja pa so zelo pomanjkljivi, ker se diamantni drobci pri delu izločijo iz podlage in odpadejo. Diamantnih drobcev pa ni mogoče trdno povezati s tekočo kovino, ker obstoja diamant iz kristalizirane ogljika, ki zgori pri 700 stopinjah Celzija. Zato so poizkušali vezati diamante s kovinami na galvanični način, kar se je deloma tudi obneslo. Sedaj pa je berlinskemu fiziku dr. Viljemu Müllerju končno uspelo izdelati tvorivo, v katerem so diamantni drobci trdno in homogeno povezani s kovino, in sicer tako, da se iz kovine ne morejo izločiti. To novo tvorivo se imenuje diamantna kovina in ima trdoto diamanta. Na kakšen način je uspelo dr. Müllerju povezati najtrše kovine z diamantom je zaenkrat tehnična tajnost. Vsekakor pa poročajo strokovni listi, da je uspelo povezati diamantne drobce s kovino ne da bi diamantni drobci zgoreli in povrhu še tako, da pride pri izdelovanju te kovine do nove kristalizacije diamantov. Kovina sama pa ima trdoto prvotnega jekla.

Nova diamantna kovina se je pri poizkusih sijajno obnesla, povsod tam, kjer je treba obdelovati najtrša jekla, pa tudi pri obdelovanju najtrših kamnov (n. pr. kremenca). Prednost ima ta diamantna kovina zlasti v tem, da vzdrži več let, in sicer toliko časa, dokler se kovina sama docela ne izrablji. Z uporabo te diamantne kovine se bo znatno zmanjšala potreba diamantov v industriji. Pri uporabi diamantne

KULTURNI PREGLED

Produkcija
Glasbene akademije

V sredo zvečer je bil v mali filharmonični dvorani drugi javni nastop gojencev Glasbene akademije. S samostojnimi glasbenimi točkami je sodelovalo pet gojenk in gojencev Srednje glasbene šole in ena gojenka Glasbene akademije. Najmlajši med vsemi, nadarjeni in marljivi Igor Ozim (iz šole prof. Pfeifferja), je vzbudil pozornost že s prejšnjimi nastopi. To pot je odigral s prikupno sigurnostjo in z očitnim ritmičnim čutom prvi stavek S. J. Bachovega koncerta v E-duru. Splošna sodbja o njegovem, za goslačeva leta kar izrednom glasbenem razvoju se je s tem nastopom samo potrdila. Baritonist Franc Langus iz šole izred. prof. Trostove je s svojimi tremi točkami izpričal, da je šolanec njegovega bogatega glasovnega materiala na prav dobri poti. Langus obiskuje sedaj tretji letnik Srednje glasbene šole. Prav tako je dosegal lep uspeh učenka hon. prof. Zarnikove Jaroslava Erzinova z Beethovnovimi šestimi lahimi varijacijami v g-duru. Marko Bajt iz šole hon. prof. Lau-na je v Webrovem Concertinu op. 26 pokazal, da nam v njem dozoreva umetniško stremiljivi klarinetist. Igral je sigurno in lepo. Marijanca Wohinz iz šole red. prof. J. Ravnika je odigrala z očitnim tehničnim znanjem in dobrim okusom Vit. Nováka Dve serenadi. Spored je zaključila učenka Glasbene akademije Nada Stritar s petjem Osterčeve pesni »Sonce v zavesah« in arije iz Verdijevega Rigoletta ter je zlasti v drugi točki, tako polni večjih zahtev od mlade pevke pokazala kvalitete svojega prikupno barvitvega glasu in uspehe pevskega šolanja pri rektorju Betetu. Tri soliste je spremljal pri klavirju Jože Osana, v zadnjem primeru pa Ksenija Ogrin. Vsi nastopajoči naraščajni naše instrumentalne in vokalne solistične glasbe vzbujajo dobre nade v nadaljnji razvoj in vsakega je občinstvo nagradilo z aplavzom. Prireditvev je bila dokaj dobro obiskana.

Alfred Jensen

Minilo je dvajset let, kar je umrl na Dunaju, kjer se je bil ustavljal potujoč na Balkan, švedski slavist dr. Alfred Jensen, častilec in prevajalec slovenskega pesnika Antona Askercia. Jensen se je rodil 30. septembra 1859 v Forsi na Švedskem. Vseučilišče študije je dovršil v Upsali, nato pa se je posvetil publicistiki in znanosti. Prepotoval je Evropo, posebej se slovenske dežele in proučeval jezike, književnost in kulturo. Od l. 1901 je bil tajnik Nobelove akademije v Stockholmu in njen poročevalec za slovenska slovnstva, od l. 1909 je bil dopisni član tedanje Jugoslavenske, sedanjice Hrvatske akademije v Zagrebu.

Jensenovi slavistični spisi zabavljajo celo knjižnico. Predvsem se je bavil z ruskim slovnstvom, spisal vrsto študij in razprav s tega področja, delno v švedskem, delno v nemškem jeziku. Iz poljskega slovnstva je objavil l. 1898 prevod Mickiewiczeve velike pesnitve »Pan Tadeusz« in z njim počastil pesnikovo stoletnico; izdal je še štiri nadaljevalne knjige prevodov iz poljske poezije. Po njegovi zaslugi je bila Nobelova nagrada priznana Henryku Sienkiewiczju. Iz češkega slovnstva je prevedel nekatera klasična dela in spisal študije o Vrchlickem in Březini. Na začetku stoletja je objavil študijo »Ragusa en südslavisk literaturstudie« in pesniško zbirko »Sonetter from Adria«, ki mu je prinesla tudi sloves izvirnega pesniškega stvarjalca. Že prej je objavil iz hrvatske literature prevod Mažuraničevega eposa »Smrt Smilajevca Cengića« in sicer v helsingforskem časopisu »Finsk Tidskrift« ter z obilnim komentarjem; ta prevod je izdal l. 1913 knjižnica. V nemščini je spisal izčrpno študijo »Gundulić und sein Osman« (Göteborg 1910) ter prejel za to delo častni doktorat vseučilišča v Upsali. V knjigi »Fron Balkan« (1917) je prikazal hrvatske narodne pesmi in pesnike Marulića, Lučića, Hektorovića, Vetranića, Gundulića, Vojnovića in Kranjčevića. V »Radue zagrebške akademije« (knjiga 203.) je objavil razpravo »Dvije slavenske junačke pjesme«, v kateri primerja »Krvavo pesem« bolgarskega prepovednega pesnika Penče Slavejkova z Mickiewiczem »Panom Tadeuszem«.

Alfred Jensen se je prav posebno zanimal za Askercia, pisal o njem in ga prevajal. L. 1901 je izdal izbor njegovih v švedščino prevedenih balad v knjigi z naslovom »Slovenska Balader«. Tako je Jensen prvi opozoril skandinavski svet na slovensko poezijo. Mnogo je pisal tudi o bolgarski literaturi, objavil monografijo o Hristu Botevu in obsežno knjigo bolgarskih študij »Bulgarerna«. L. 1920 je izdal v Stockholmu knjigo »Slavisk kultur och literatur un der XIX. orhundradet«, ki podaja nekako sintezo Jensenovega slavističnega proučevanja.

ZAPISKI

Italijanska knjižna produkcija. Centralni urad za statistiko poroča, da je leto 1941. izšlo v Italiji 7677 knjig. V primerjavi z leto 1940. jo izšlo nekaj knjig manj, do čim beleži statistika italijanske knjižne produkcije v letu 1939. 8314 publikacij. Prevodov je bilo lanske leto iz tujih jezikov v italijansko 577, iz italijanske v tuje jezike pa 15.

Italijanske knjige v madžarsčini. Za letošnji božič so najavljeni v Budimpešti prevodi naslednjih knjig iz italijanske književnosti: Manzoni: »Promessi sposi«, Papini »La storia di Christo«, Goffredo Bonelli »Lucrezia Borgia«, Lucio d'Ambra »Il romanzo di Abbazia« in Salvatore Gotta »Tre donne innamorate«.

Nove hrvatske knjige. V zadnjih mesecih so izšla v Zagrebu med drugim naslednja značilna dela: Mila Budaka »Ratno robilje« (v dveh zvezkih), Alberta Halerja »esejska zbirka« »Iz tujih književnosti«, dr. Antuna Barca študija »Književnost i naroda«, Boža Lovrića »Traženje«, Mare švelove »Portreti nepoznatih žena«, Olinka Delorka »Zgode pomembne sreče«, dr. Rudolfa Horvata spis »Lika i Krbava«, Karla Häuslerja »Uspomene na A. G. Matosa«, Božidara Širole »Hrvatska umjetnička glazba«, — vse pri Matici Hrvatski. Dalje spis dr. Mirka Kusa Nikolajeva »Oblici i sadržina hijerarhije«, Tona Smerdela pesniška zbirka »Drvorezje«, Ilika Branka Klarića »Slava katedrale« in Tomice Penavića »Na stazama života«.

Kronika

• Poveljnik nemškega protiletalskega topništva v Milanu. V Milan je prispel nemški polkovnik Zieten, ki mu je poverjena protiletalska obramba milanskega mesta. Obiskal je tudi uredništvo »Popolo d'Italia«, kjer ga je sprejel narodni svetnik Sandro Giuliani.

• Smrt napolitanskega novinarja. V Napolju je umrl eden izmed najbolj znanih tamošnjih novinarjev dr. Rafael Falanga, ki je bil nad 30 let delaven v svojem poklicu pri listih »Il Mattino« in »Corriere di Napoli«.

• Nov komet. V Königsbergu je astronom Fedtke v petek, 11. decembra, odkril nov komet osme kategorije. Repatica je dobila ime po odkritelju. Komet se ni mogoče opaziti s prostim očesom.

• Smrten padec z višine 2 m. V Genovi je padel 81 letni Vincenzo Corradini iz Mantove z okna dva metra globoko. Zlomil si je hrbtenico in je umrl na prevozu v bolnišnico.

IGRACE
DARILA

„ciciban“
ZA BOŽIC VABI
ENGELMAN
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 3

IZ LJUBLJANE

u Blato namesto snega. Dolgotrajno suho vreme, ki smo ga imeli letošnjo jesen, je trajalo tudi še nekaj dni potem, ko je nastopil jug. Ljudje so sicer večkrat govorili, da diši po snegu in da se bomo naslednji dan zbudili v oblumu belega plašča, njihove napovedi pa se niso uresničile. Namesto snega je začelo deževati. Po ulicah in hodnikih, ki niso tlakovani, je na debelo blata. Vedno novi curki izpod neba pa ga še bolj pomnožujejo. Od doma do pisarne ali trgovine ne moreš priti, da bi ne bil obrizgan z blatnimi madeži. Toplomer stoji visoko nad ničlo in nič ne kaže, da bi se vreme izboljšalo. Včeraj zjutraj je kazalo živo srebro 8° C nad ničlo in se je čez dan dvignilo do 11,2° C. Čez noč se je ozračje nekoliko ohladilo in je davi kazal toplomer 5,5° C nad ničlo. Barometer stoji precej nizko.

u Omejitve porabe električnega toka. Ker mestna elektrarna ljubljanska do preklica sama ne zmore večerne zimske obtežitve, naroča vsem strankam, naj z motorji od 16,15 do 19 ure ne obratujejo in med tem časom nimajo priključenih električnih peči in štedilnikov.

u Priporočamo Vam, da že sedaj nabavite beležne in žepne koledarje za leto 1943 XXI-XXII, ker je lani zaloga pošla. Koledarje vsake vrste dobite v Knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Šelenburgova ul. 3.

u Prva letošnja javna produkcija šole Glasbene Matice bo v torek 22. t. m. ob pol 18. v mali filharmonični dvorani. Na tej produkciji bo nastopilo okrog 30 gojencev klavirskega, violinskega oddelka ter oddelka za čelo. Podrobni spored bomo še priobčili. V sredo 23. t. m. bo pa druga produkcija ob trijehtri na 18. v veliki filharmonični dvorani, na kateri bosta nastopila poleg posameznih gojencev tudi šolski orkester. Šolski zbor in v božični suiti zbor in orkester skupaj. Natančnejše sledi. Podrobni spored je na razpolago v Knjižarni Glasbene Matice in velja ob enem kot vstopnica v dvorano.

u Na IV. sinfoničnem koncertu, ki bo v ponedeljek 21. t. m. ob 18. v veliki uni-oniski dvorani, bo nastopila kot solistka ga. Francka Ornik-Rojčeva ter igrala violinski solo v Bachovem Koncertu v a-molu. Gospa Ornikova je absoluten našega konservatorija in Glasbene akademije ter je bila povečini učenka prof. Jana Slaisa in v zadnjem letu tudi docenta Karla Rupla. Rodom je Mariborčanka in je bila najprej gojenka Glasbene Matice v Mariboru, kjer je nastopala z lepim uspehom na tamošnjih šolskih produkcijah. Svoje študije je nadaljevala v Ljubljani, predvsem po za-

slugi skladatelja Oskarja Deva, ki se je zelo zavzel za izredno nadarjeno Mariborčanko. Francka Ornikova je umetnica, ki obvlada svoj instrument do najvišje tehnike, njena igra je izredno temperamentna. Tudi v Ljubljani je nastopila na večjih javnih koncertih ter žela vselej priznanje publike in kritike. Poleg Bacha bomo slišali na koncertu še Corellijeve tri stare klasične plesje, Osterčev Religioso in Beethovno Sedmo simfonijo. Dirigent je violinist Karlo Rupel. Predprodaja v Knjižarni Glasbene Matice.

u Hišni posestniki brez davčne olajšave, ki imajo soprosetniške, se radi razdelitve dopolnilnega davka vabijo nemudoma s plačilnim nalogom za l. 1942 v društveno pisarno, Salendrova 6-I.

u Nocojnji večer slovenskih klavirskih skladb za mladino, ki bo ob 18. v mali filharmonični dvorani, ima naslednji spored: 1) Skladatelj L. M. Škerjanc bo izvajal svojih Deset mladinskih skladb za klavir; 2) Pianistka Silva Hraščeva bo izvajala osem šantlovih klavirskih skladb za mladino; dalje Pavličevi Božični in Pastirski ter tri skladbe iz Mirkovega Klavirskega albuma za mladino; 3) Skladateljica Mirca Sancinova bo izvajala šest svojih skladb iz zbirke šest malih skladb, iz Pahorjeve zbirke Tri arabske in Tomčeve zbirke za malega pianista, 5) Za sklep večera slovenskih klavirskih skladb za mladino bosta izvajali pianistki Bizjak Marta in Hraščeva Silva Tomčeve Variacije na pesem »Od kneza Marka«, ki so napisane za štiroročno igranje na klavirju. Vse te zbirke so izšle v tisku in se dobe v Knjižarni Glasbene Matice. Našo javnost opozarjamo na zanimiv klavirski večer, ki je prvi te vrste v našem glasbenem življenju. Podrobni spored se dobi v Knjižarni Glasbene Matice in velja kot vstopnica v malo filharmonično dvorano. Začetek bo točno ob 18. uri.

u Našim gospodinjam se je zopet izpolnila želja, ker je izšel Gospodinjski koledar za leto 1942-XXI-XXII s prav bogato vsebino. Dobi se v knjižarni Tiskovne zadruge, Šelenburgova ul. 3.

u Čistilno kopališče Zavoda za socialno zavarovanje v Ljubljani na Miklošičevi cesti št. 20 bo pred božičnimi prazniki odprto v torek 22. t. m., v sredo 23. t. m. in v četrtek 24. t. m. Kopališče bo odprto ves dan, to je od 8. zjutraj do 18.30 zvečer.

Parna kopel bo pred prazniki odprta za ženske v sredo 23. t. m. od 14. do 17., za moške pa v četrtek od 14. do 17. ure. Uprava kopališča prosi vse cenjene obiskovalce, da se blagovolijo poslužiti kopeli že v torek in v sredo, ker le tako bo vsem kopalcem mogoče zadovoljivo ustreči. Ta sprememba velja samo za teden pred božičnimi prazniki, ob drugem času pa bo kopališče odprto v petek, v soboto in v nedeljo. Parna kopel pa bo odsej za moške stalno odprta le ob sobotah od 14. do 17. ure.

u Denarnica z majhno vsoto denarja je bila v torek najdena na živilskem trgu. Lastnik jo dobi v mestnem tržnem uradu v I. nadstropju Mahrove hiše na Křekrovem trgu 10.

Ob sedmimi Franca Potočnika

Danes mine teden, odkar je umrl nagie smrti g. Franca Potočnik, upokojenec višji železniški inšpektor. V velikem meteu današnjih dogodkov ni bila žalosna novica o njegovi smrti opažena v širši javnosti s tolikšno pozornostjo kakor si je to pokojnik zaslužil. Zato naj ob sedmimi izpogovorimo nekaj besed v počastitve spomina.

Franca Potočnik je bil čvrst Gorenjec, po rodu iz Češnje pri Podnartu. Vendar je tako dolgo dobo prebival v Ljubljani, da ga je leta ščela med svoje najbolj zveste meščane. Zgodaj je prišel študirat v Ljubljano in tu je tudi stopil v službo pri takratni južni železnici. Službo je opravljal vso pošto dobo v pošto zadovoljivo predstojnikov in podrejenih. Kinau si je ustvaril srečno družnisko ognjišče. Pred oltar je povedel gđc. Niko Prčevu, živahno stajersko učiteljico. Postala mu je zgleдна družica, požrtvovalna mati trem hčeram, ki so že vse poročene, ter sinu Franju, višjemu

Vokalno instrumentalni koncert

V petek 18. t. m. točno ob 5. popoldne bo v opernem gledališču vokalno instrumentalni koncert pod vodstvom dirigenta DEMETRA ŽEBRETA in sodelovanjem sopranistke KSENJE VIDALIJEVE, mezzosopranistke ELZE KARLOVCEVE, baritonista GIUSEPPE TADDEIA, in tenorista GIOEGIA SEMBRIA.

Prvi del:

1. SMETANA:	PRODANA NEVESTA, uvertura	(orkester)
2. CILEA:	ARLEZANKA, »Friderikova tožba«,	(tenor)
3. LEONCAVALLO:	GLUMACI, prolog	(bariton)
4. SMETANA:	PRODANA NEVESTA, »Ah, to boli«	(sopran)
5. MUSSORGSKI:	BORIS GODUNOV, arija	(bariton)
6. VERDI:	TRUBADUR, »šviga plamen«	(mezzosopran)
7. BAGNOLI:	LEGENDA O ZVEZDAH, romanca	(bariton)

Drugi del:

9. MASCAGNI:	CAVALLERIA RUSTICANA, intermezzo	(orkester)
10. BIZET:	CARMEN, »Glej, to je tista roža malac«	(tenor)
11. BOSSINI:	SEVILJSKI BRIVEC, cavatina Figara	(bariton)
12. PUCCINI:	BOHEME, a) »Hladne so ročice«
b) »Me kilčejo Mimie«
c) finalni duet iz I. dejanja	(tenor)
(sopran)
(sopran in tenor)
13. GLUCK:	ORFEJ IN EVRIDIKA, »Kaj počnem naj brez Evridike«	(mezzosopran)
(bariton)
14. BIZET:	CARMEN, »Z Vami pitje«	(sopran in bariton)
15. VERDI:	TRAVIATA, duet iz II. dejanja	(sopran in bariton)
16. DVORAK:	SLOVANSEKI PLES št. 16	(orkester)

PREBITEK KONCERTA GEE V CELOTI V KORIST PODPORNEGA SKLADA SLOVENSKEH UMETNIKOV

Levo: sopranistka KSENJA VIDALIJEVA, desno: mezzosopranistka ELZA KARLOVČEVA, ki nastopita na nocojnem koncertu

pomorskemu oficirju. Minilo je že nad 30 let, odkar prebiva Potočnikova družina v Slomškovi ulici 17, deležna prisrčnega spoštovanja v širokem krogu sorodnikov, znancev in prijateljev.

Kakor vsakega Gorenjca, je tudi Frana Potočnika prešinjala goreča ljubezen do prirode, zlasti se do ponosnih gorskih velikano. Izkoristil je vsak prosti čas za izlet v planinski kraljestvo. Obšel in zmagal je nešteto evropskih vršacev. Vzpenjal se ni samo na Triglav, marveč tudi na Matterhorn Dolgo se je ohranil čvrstega in zdravega in tak je pred desetimi leti stopil v zaslužni pokoj. Predlanskim pa je začela v njem ključati bolezen. Lani se je moral sicer čvrsti 72letnik podvreči operaciji, ki jo je srečno preštel, toda posledice so ga dalje mučile. Ko je bil pretekli petek opoldne na obisku pri svoji hčeri gospđ Jeli, soprogi uñz. Kuljiša, za Bežigradom, ga je napadla slabost in je kmalu nastopila agonijska. V nedeljo popoldne se nato nastopil svojo zadnjo pot iz kapelice sv. Krištofa na Žalah. Zbralo se je mnogo pogrebcev, ki so pietetno počastili pokojnega postojnjaka in kremenito značajnega moža. Ob enem so izkazali iskreno sočutje z gospo Niklo, ki je polnih 42 let delila z nepozabnim Franom zakonsko življenje, ter z vsemi člani ugledne družine. Tudi mi jim izrekanu odkritosrčno sožalje! Pokojnika, ki je bil dolga

leta med najzvestejšimi naročniki »Jutra« in »Slovenskega naroda« ter velik prijatelj slovenske knjige, bomo ohranili v trajno častnem spominu.

Potres nas je predramil

Ljubljana, 17. decembra. Davi ob 5.42 je Ljubljana zbudil precej močan potresni sunek. Prišel je v smeri od Krima. Prav občutno so se zamajala poslopja, zanihalo se je nekatero pohištvo in je valovanje trajalo več kakor tri sekunde. Kdor današnjega potresa ni čutil, ima pač zdravo spanje, ali pa morda potres ni bil povsod enakomeren. Izza Bežigrada nam poročajo, da so ga občutili zlasti v številnih novih stavbah. Prav tako so ga čutili v novjših stavbah v mestu, toda predramili so se tudi prebivalci v starih hišah na Mostnem in Starem trgu ter drugod v osrčju mesta, koder se je v temnem, nekoliko vlažnem in mračnem jutru pravkar začel razvijati običajni poulični promet.

Zaenkrat še ni poročil, kod povsod v ljubljanski okolici in drugod po naših krajih so čutili današnji potres. Ljubljana spravi kaj potres v zvezo tudi z vremenom in s celo vrsto kozmičnih pojavov, ki smo jih zabeležili v letošnjem letu. Vse to pa ni utemeljeno. Z vremenom, s pojavom kometov in z raznimi zvezdnimi konstelacijami nima potres nikake zveze. To je čisto običajno sesedanje zemeljskih plasti, ki se ponavlja od časa do časa.

V Ljubljani potres ni redek gost. Najhujši je bil pred 47 leti o veliki noči. In letos pravkar mineva 140 let, odkar so se po takratni Avstriji razširile novice, da je Ljubljana vsa razdejana. Johann Gottfried Seume, ki je zapustil zanimivo knjigo »Spredhod v Sirakuzo leta 1802«, je zapisal o popotovanju skozi Ljubljano: »Potres, o katerem pripovedujejo v Gradcu strahotne reči in pravijo, da je razdejaj Ljubljano, ni bil znan in se je sesulo le nekaj starih zidov. V Fiumi, Triestu in Gorizi so ga pa baže močneje čutili, vendar je tudi tam napravil malo škode«.

Ob današnjem potresu — nam pripoveduje neki rojec — se je spet pokazalo, kako živali čutijo elementarne pojave in kako jih taki dogodki razburijo. Čeprav je bil potres le kratek, so bile razne živali močno vznemirjene. Najzvarnejše so reagirale papigice, ki so prestrašene zvržile v svojih kletkah in so se šele polagoma umirile.

Radio Ljubljana

PETEK, 18. DECEMBRA 1942-XXI

7.30: Pesmi in napravi. 8.: Napoved časa — Poročila v italijansčini. 12.20: Plošče. 12.30: Poročila v slovensčini. 12.45: Lahka glasba. 13.: Napoved časa — Poročila v italijansčini. 13.15: Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih sil v slovensčini. 13.17: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec — Glasba za godalni orkester. 13.50: Pisana glasba. 14.: Poročila v italijansčini. 14.15: Pesmi za vse okuse — orkester vodi dirigent Segurini. 15.: Poročila v slovensčini. 17.: Napoved časa — Poročila v italijansčini. 17.10: Pet minut gospoda K. 17.15: Koncert kitarista Stanka Preka. 17.35: Pisana glasba. 19.: »Govorimo italijansko« — poučuje prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovensčini. 19.45: Valček. 20.: Napoved časa — Poročila v italijansčini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovensčini. 20.45: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec, sodeluje sopranistka Ksenija Vidaličeva, mezzosopranistka Elza Karlovčeva, baritonista Giuseppe Taddea, in tenorista Giorgio Sembria. 21.45: A. Nicotera: Pogovor s Slovenci. 22.: Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta L. Pfeiffer—I. violina, A. Dermelj—II. violina, C. Sedlbauer—čelo, V. Susteršič—viola. 22.45: Poročila v italijansčini.

Signal

publica: Tre anni di guerra, riepilogo strategico dell'attività bellica dell'Asse, con numerose cartine e grafici. Storia della Fanteria, illustrata con disegni. Visioni di battaglia a Stalingrado. — Il Fronte Europeo: volontari in lotta contro il bolscevismo: E il pubblico beve grosso... la propaganda inglese esaminata al microscopio. Notizie dall'Irak.

Numero doppio

72 pagine di cui 8 a colori.
con 140 illustrazioni

Dvojna številka

obsegajoča 72 str., 8 celostranskih barvnih posnetkov in 140 fotografij stane

Il 1° numero di Gennaio (40 pagine) sarà messo in vendita al prezzo normale di Lire 3,—

Prihodnja januarska številka (40 str.) bo stala L. 3,—

L.5

SPORT

Poizkusi in sistemi

Kod vse se vidi žilavost in vztrajnost v italijanskem sportu?

Italijanski sport kaže baš v teh časih svojo izredno žilavost in zato je prav zanimiv sestavek v neki nemški sportni rubriki, v kateri je pisec zajel trenutno nepopustljivo delavnost italijanskih sportnikov v teh klenih besedah:

»Nič ne dokazuje tako zelo, kakšne življenjske sile vsebuje italijanski sport, kakor vsestranska razgibanost razprav, ki jo naj bi se izboljšale metode dela in kakšni ukrepi bi bili še potrebni, da bi italijanski sport zavzel še večji in vodilnejši razmah.

Livorno, to je bilo ime (od zadnje nedelje je položaj za to dozdaj nezlomljivo enajstotno) z obale Ligurskega morja že precej drugačen, ki je bilo na jeziku vseh nogometnih prijateljev po Italiji, saj je ta ekipa zasekala globoko vrzel med stare italijanske matre ob okroglem usnu, toda kljub temu so strokovnjaki še zmerom dale razpravljali o pravem sistemu, o onem načinu igranja, ki jamči z danimi pogoji za sigurne uspehe v kakršnih koli okoliščinah. To vprašanje je kajpa še zmerom v razpravi in bo tudi še ostalo...

Med tem je dal predsednik FIGC (italijanske nogometne federacije) markize Ridolfi pri mestnih in divizijskih B zavestni in miselnosti za novo ureditev sodniškega poslovanja. Sodnika je novi predsednik predložil z nogometnega terena na eno izmed stranskih črt, ostalo polovico igrišča pa dolgem pa je razdelil na dve polovici in nadzor nad vsako poveril po enemu strančnemu sodniku. Glavni sodnik bi tako lahko mnogo bolje pregledal igrišče in menda misli markize tudi na to, da bi ga — podobno kakor pri tenisu — postavili na vzvišeno mesto ob eni strani igrišča. Takih in podobnih poskusov je bilo v nogometnem sportu že več, toda pokazalo se je, da so praktično neizvedljivi. Sodniki so se spet — radi ali neradi — spet vrnili na svoje mesto med igralec na travniku.

Med atleti so imeli zadnji čas in tik pred zaključkom sezone zelo razgibane razprave o metodi nadzorskega trenerja Szaona. Ta evropski rekordir iz ravne Madžarske je lani treniral najboljšo italijansko tekmo na srednjih prahih in uvedel v treninhu izredno ostre metode, proti katerim so imeli poznavalci mnogo pomislekov. Pri vsem tem pa se je le pokazalo, da so imeli italijanski tekači dovolj fizičnih rezerv, da so vzdržali Szaonov način dela in potem res tudi izboljšali svoje čase. Italijanska lahka atletika se ob koncu sezone lahko ponaša s šestimi novimi državni rekordi, in sicer kljub temu, da ji je v minuli sezoni manjkalo vseh mednarodnih nastopov in torej ni mogla pridobiti one tekmovalne rutine, brez katere so vrhunski rezultati kmaj dosegljivi.

Kako visoko cenijo po Evropi italijanske sabljače, kaže dejstvo, da je bilo pred kratkim mesto predsednika evropske sabljaške zveze poverjeno italijanskemu grofu Paulu Thacon di Revelu. Ta ugledni sportnik, ki je obenem tudi župan mesta Torina, bo vili italijanskemu sabljaškemu sportu novih moči za nadaljnje delo. Grof Thacon di Revel pozna sabljanje bolj kakor kdo drugi, saj je izšel iz šole nepozabnega mojstra Neda Nadija in je sam dosegel tudi čast olimpijskega zmagovalca. Sabljači so bili tudi zadnje sezone zelo delavni. Razen številnih nastopov v prvenstvu so pokazali svoje znanje tudi v Stockholmu, kjer so si priborili neoporečno zmago. Največ zanimanja je zdaj med italijanskimi sabljači za preizkušnje z električnim floretom, ki naj bi po načrtih znanega sabljača Dina Tastellija po električni poti beleži zadetke. Podobne poskuse so izvajali že na berlinski olimpiadi, kjer pa se naprava ni obnesla najbolje; kakor pravijo, je italijanski izum mnogo popolnejši in tudi skoraj prav nič ne ovira sabljanja.

To so sami poskusi in sistemi, ki jim je morda šele treba dati dokončno obliko, toda ne glede na to so vendar zelo zgovoren dokaz, da italijanski sportniki tudi v vojni niso zanemarili dragocenega sredstva, ki krepi narod v nalogah za najvažnejše odčitve.

V nekaj vrstah številke iz divizije B

Danes pa še nekaj števil. In sicer to pot iz italijanske nogometne divizije B, kakor smo objavili včeraj.

Čudno naključje je nanoslo, da je preteklo nedeljo tudi 18 klubov v nižji diviziji dobilo novo vodstvo, prav tako kakor je isti dan med najboljšimi enajstotniki Torino zasedel prvo mesto pred Livornom zaradi boljšega kolidiranja v golih. Novi klub v vodstvu je Pro Patria, ki je začel — tako mislijo strokovnjaki — potisnil odlično vigrano ekipo Spezie na naslednje mesto. Kajti nogometaši iz Spezie so v nedeljo prebrčili najtežjo oviro do na-

dalnjih uspehov saj so na vročih tleh v Neapolju gladko porazili domačine in je le slučajno prišlo tako, da je obenem Pro Patria tako krepko obračunala z Udinesom. Med ostalimi enajstotniki, ki silijo v ospredje, zaslužita posebno pozornost oba novinca Anconitana in Mater, medtem ko sta druga dva — Cremonese in Palermo — že zadržila v povprečno sredino tabele. V ostalem pa bo med temi številnimi kandidati še marsikaj drugače, kar velja enako za najboljša in tudi za najslabša mesta. Na koncu tabele je na primer kar sedem enajstotnic, med katerimi je samo po dve točki razlike, tako da se vsak čas lahko primeri drugemu, da bo imel čast nositi rečo številko — na koncu tega dolgega veka.

Izjemoma enkrat naj tudi o stanju te prvenstvene konkurence objavimo številke, ki kažejo po enajstih tednih naslednjo sliko:

Pro Patria	11	6	4	1	13:4	16
Spezia	11	6	4	1	25:8	16
Pisa	11	5	4	2	17:8	14
Anconitana	11	6	2	3	17:15	14
Brescia	11	4	5	2	14:11	13
Padova	11	4	5	2	18:13	13
Napoli	11	4	4	3	16:11	12
Modena	11	5	2	4	23:16	12
Alessandria	10	3	4	3	14:15	10
Novara	11	3	4	4	13:9	10
Cremonese	11	4	2	5	11:17	10
Fanfulla	11	3	3	5	27:23	9
Mater	11	3	3	5	15:27	9
Palermo	10	3	2	5	10:13	8
Udinese	11	2	4	5	14:20	8
Pescara	11	3	2	6	13:20	8
Siena	11	3	1	7	18:33	7
Savona	11	2	3	6	10:24	7

Prvenstvene tekme v hrvatski prvenstveni konkurenci so se končale takole: Gradjanski-Hašk 3:2, Concordia-Zeleznikar 1:0, Ličani-Redarstveni 5:1, Ferrara-Zet 3:0, Concordia vodi še dalje pred purgerji in Ličani.

V nogometnem tekmovalstvu za prvenstvo Koroške so zadnje nedeljo igrali samo Beljanci in Celovčani, od katerih so to pot uspešno igralci VSV iz Beljaka. Posledica je, da zdaj v tabeli vodijo oni pred LSV iz Celovca, medtem ko so Jeseničani na tretjem mestu, imajo pa pri tem eno tekmo še v dobro.

Najbolji sorodniki nogometašev, hokejisti na ledu, so prav na tihem že otvorili sezono, čeprav bo v Srednji Evropi prva mednarodna prireditel te vrste šele to soboto v Bratislavi — med Nemčijo in Slovaško. Prvi mednarodni dvoboj s palicami je bil v nedeljo 13. t. m. odigran v Stockholmu med švedsko in švic. Domačini so zmagali s 5:2. Švicarji bodo ostali še ves teden pri švedskih klubih. — Več manj pomembnih srečanj hokeja na ledu je bilo zadnje tudi po Nemčiji, med katerimi je bil dosežen tudi rmlis v Pragi na račun nemškega prvaka Riesaersee. Slovaški hokejisti iz vojaških vrst so igrali tekmo na Dunaju, kjer so se tudi morali zadovoljiti z neodločenim 1:1.

Prijatelje boksa bodo zanimali naslednji zadnji dogodki: Belgijski prvak Goffaux je branil svoj naslov v težki kategoriji proti Gustavu Rothu. Proti vsem računom je bil Roth skoraj nemogoč in Goffaux je obdržal svoj naslov. — V enaki borbi je uspel tudi rumunski prvak lahke teže Georg Popescu, ki je imel za nasprotnika močnega Stanesca. Stari prvak je le z veliko muko zmagal po točkah. — Francosko prvenstvo v srednji kategoriji je na splošno presenečenje prešlo v roke že 35 let starega Teneta, ki je v 12 krogih gladko nesele sedanega mojstra Despeauxa.

Smučarski sport v pokrajini Udine se tudi letos lepo razvija. Posebno aktivnost kažejo člani ondotozga Dopolavora, najbolj delavni pa so člani krožka Montecanin. Ob strani jim stoje milenički, člani Gila ter pripadniki policije in finance. Smučarska sezona se bo začela na novi skakalnici v Tarvisiju, ki bo letos pridržana kar za najboljšo skakalce.

GLEDALIŠČE

DRAMA
Petek, 18. decembra: ob 15.: Večno mlada Saloma. Izven. Zelo znižane cene od 10 lir navzdol.
Sobota, 19. decembra: ob 16.30: Ples v Trnovem. Izven.
Nedelja, 20. decembra: ob 14.: Deseti brat. Izven. Ob 17.: Primer dr. Hirna. Izven. Cene od 18 lir navzdol.

OPERA
Petek, 18. decembra: ob 17.: Vokalni in instrumentalni koncert in korist Udruga gledaliških igralcev. Cene od 20 lir navzdol.
Sobota, 19. decembra: Traviata. Izven. Znižane cene od 20 lir navzdol.
Nedelja, 20. decembra: ob 16.: Thais. Izven. Cene od 24 lir navzdol.

Iz Spodnje štajerske

Novi grobovi. V Košakih je umrl 67 letni vinogradnik Franc Nedoljški, v Mariboru 27 letni uslužbenec katastrskega urada Jožef Hönigmann iz Kranja, v Žusmu 18 letni ključavničar Martin Čančak, v Spodnjem Radvanju 77 letni višji gradbeni svetnik v pokroju Karel Stebnauer, ki so ga pripeljali v Gradec, v Brenner pa v visoki starosti 82 let ga. Ivana Kalb, rojena Mayer.

Dve veliki kmečki poroki. Dne 12. decembra je bila v Šmarjeti ob Pesnici zanimiva kmečka poročna svečanost. Poročila sta se posestnik Franc Novčan in hčerka uglednega posestnika Ivana Šantlova. Prepeval je domači pevski zbor. Tri dni prej sta se poročila pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah kmečki sin Anton Žvko in Marija Zorjanova. Stari obeh parov so na najboljšem glasu in veljati njihovi kmetiji za vzorni posestvi.

Za mrtve bodo oglašeni. Jože Korošelj, ki se je rodil v Makolah, je baje padel oktobra 1918 na italijanskem bojišču. Matvež Hribšek iz Marije Grada pri Celju, pristopen pa v Trbovlje, se je poslednjič oglašil septembra 1914 z ruskega bojišča in je bil baje 19. oktobra 1914 pri Novem Miastu v Galiciji ustreljen v trebuh. Mihal Kolar iz št. Vida pri Šmarju je decembra 1914 pri Gorlicah prišel v rusko ujetništvo, kjer je baje umrl leta 1918. Uveden je postopek, da bodo ti trije pogrešanci oglašeni za mrtve.

Zrtno nesrečo. V mariborsko bolnišnico je bila spet pripeljana vrsta ponesrečenec. 50 letni posestnik Marko Simončič iz št. Petra si je pri padcu zlomil nogo, 38 letni tovarniški delavec Franc Bračko se je pri padcu poškodoval na glavi, 48 letni mizar Štefan Pilko s Pobrežja ima hudo poškodovano levo, ker mu je cirkularni odrezal dva prsta. Pri sekanju drv si je poškodoval roke 14 letni brvski vajenec Karel Pinterič. 17 letna hčerka železniškega čuvaja Margareta Stramskova iz Zbečlovega pa si je pri padcu zlomila levo.

Z Gorenjskega

Na vzhodni fronti so padli naslednji koroški rojaki: 20 letni planinski lovec Hans Jonke, 28 letni planjski desetenik Leopold Schurnig, 23 letni letalski desetenik Karel Repar in 19 letni planjski lovec Ernest Breschan.

Med odlikovanci, ki so bili v prvi svetovni vojni odlikovani z zlato in drugimi kolajnam za hrabrost, je v gorenjskem tedniku od pretekle srede predstavljen Jože Hribar iz Bohinjske Srednje vasi. Bil je v Galiciji dvakrat lahko in enkrat težko ranjen. Po vojni je bil kovač na Bledu, a po 10 letih je moral opustiti obrt, ker z ranjeno nogo ni več mogel opravljati kovaškega dela. Danes kmetuje pri Bledu. Star je 58 let.

Odlikovani vzgojitelji. Deželni svetnik dr. Skalka v Kranju je izročil štirim šolskim upraviteljem srebrni znak za 25 letno zvesto službovanje. Odlikovanci so Rudolf Mšlachar iz Kranja, Franc Schecharek iz Naklega, Jožef Schönherr iz Smlednika in Alojz Zherne iz št. Vida ob Savi.

Novi grobovi. V Kranju je umrl Janez Rakovec, ki ga je pokopal župnik iz Hrastja in so ga na zadnji poti spremili kranjski gasilci. Pri št. Joštu je umrl 83 letni Matej Kšćir, v Hotavljah 90 letni Janez Pernel in 76 letna Marija Primožičeva, v Kamni gorici pa 85 letna Marija Azmanova.

Poroke. V Kranju so se poročili: davčni uradnik, sedaj narednik Viktor Tafent in Milena Marija Aufrichova (vojna poroka), tkalec Franc Korelec in Angela Hvasčeva, mizar Janez Štjebal in Angela Jamarjeva, barvar Alojz Vajd in Alojzija Lotričeva, tehnični nameščenelec Franc Jonke in Angela Ostermanova, krojni blagajnik Franc Kokolj in Ivana Ramovševa, klepar Rudolf Verbič in Ana Špeličeva, krojač Franc Dakar in Marija Lukanova, progovni preglednik Pavel Lavtar in Fernanda Glacomeil, fotograf Ivan Šumer in Marija Miheličeva, merilec Stanko Murnik in Marija Savsova, skladiščnik Franc Gabrič in Albina Sadnikova, sofer in desetenik Alfred Zach in Tekla Thölke (vojna poroka), kolar Vinko Augustin in Ana Krajnikova, tovarniški mojster Ladislav Celestina in Olga Kisovčeva, profesor telovadbe Janez Gertschmann in Tatjana Pečeva ter vojaški nameščenelec Jože Simšič in Karolina Ermanova.

Šivalni tečaj za žene in dekleta se bodo pričeli 11. januarja 1943 v novi baraki za delovnim uradom v Kranju. Šivale se bodo lahko vse za gospodinjstvo potrebne stvari. Šivalni pribor in blago morajo prinesiti udeležence s seboj. Prispevek za tečaj znaša za vsako udeleženko mes. 4 marke. Pouk bo trikrat na teden od 13.30 do 17.30. Tečaj bo trajal po 4 mesece.

Nova cesta je dograjena iz Vodic v Kranj. Večji del je bila zgrajena z ljudskim delom. Kratek del je treba še nasutj z gramozom. Pot v Kranj je kolesarjem in vozilnikom skrajšana za 5 km.

Mali oglasi

Cenjene naročevalce malih oglasov vljudo opozarjamo, da bomo mogli priobčiti zaradi pičlo odmerjenega prostora v nedeljski številki samo določeno število malih oglasov. Priobčili jih bomo po vrstnem redu, kakor jih bomo prejeli; kar bo malih oglasov preko tega števila, jih bomo priobčili v torkovi številki.

Uprava »JUTRA«

Službo dob

Pošteno dekle
vaje vseh gospodinskih del in kuhinjskega posla. Naslov v vseh posl. Jutra. 17569-1

Krojaškega
pomočnika sprejem. — Angele Rogogno, Celovška c. 34. 17620-1

Postrežnico
iščem za takoj Naslov v vseh posl. Jutra. 17612-1

Postrežnico
za 3 krat tedensko v dopoldanskih urah iščem. Frule 19-11, desno. 17608-1

Tekača
ki bi opravljal tudi druga dela, v starosti do 16 let sprejemam Naslov v vseh posl. Jutra. 17603-1

Služkinjo
sprejemam za vsa hišna dela. Naslov v vseh posl. Jutra. 17601-1

Služkinjo
ki zna kuhati, sprejemam. Naslov v vseh posl. Jutra. 17598-1

Prodam

Drva
trda, metrska, popelšana kuh. — par vagonov — Dolenjska, prodam lastniku prevoznega dovoljenja. Zajc Lojze, Gledališka ul. 7. 17587-6

Vrečke in škatle
ima stal. — v zalogi E. Zakrajšek, no v zalogi E. Zakrajšek, Ljubljana, Miklošičeva 34. 17425-6

Perzijaner
kožice, nove za kompletne plašč, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 17628-6

Bel mufek
in ovratnik za deklico do 6 let, še dobro ohranjeno, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 17510-6

Štedilnik
namizni, skoraj nov, na prodaj za 800. Naslov v vseh posl. Jutra. 17624-6

V SAK

naš naročnik
je zavarovan
ALI
ste poravnali
naročnino?

Prodam

štiri moške zimske suknje, sive in črne barve, za srednjo postavu (angelsko blago). Viktor Emanuel 48, pritičje, desno. 17639-6

Žimnate modroce
v boljsem in v slabšem stanju kupim. Placem dobro, Naslov v vseh posl. Jutra. 17623-6

Štedilnike in peči
različne velikosti, več komadov, se napreda po zelo ugodni ceni. Gasogovornik Merkur, Puharjeva ul. 6. 17613-6

Zajčnik
nov, z zajci orjaki, prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 17611-6

2 gonilna jermena
velboid, širina 250 in 350 mm, dolga 15 m. odda. — Novobor d. d. Tavčarjeva 13 (od 10. do 12. ure). 17600-6

Damske čevlje
šortne krom usnje, št. 37, prodam. Na ogled, Galjevičeva 190. 17598-5

Službe išče

Korespondenco
trgovsko in splošno ter preostale sprejemam na dom. Naslov v vseh posl. Jutra. 27639-2

Dekle
pošteno, vajeno kuhe, se službo za 1. januar. Ponudbe na ogled. »Mladina« na ogled. Jutra. 17604-2

Pouk

Pouk italijanščine
nudi pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na ogled. Jutra pod »italijanski jezik«. 17645-4

Kupim

Jedilno mizo
s šestimi stoli, v orehovih korenini, kupim. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Raztegljiva«. 17632-7

Kupim

Fox terrierja
mladega, čistokrvnega, po možnosti s črni in rdečiimi lisami, kupim. Ponudbe z navedbo cen na ogled. Jutra. 17597-26

Kupim

Zepni in namizni koledarji,
BLOKI IN NOTESI VSEH VRST (prodaja samo na debelo) po najnižjih cenah in v največji izbiri. — Vsa knjigovodska, kartonažna in galanterijska dela
»KARTON«, d. z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska 3

Kupim

»Mislim si že, kakšna je morala biti,« je rekla mladenka tja v en dan.

»Bila je...«
»Najbrže gre za sliko, ki so jo napravili, ko sem imela dve leti; kaže me sedečo v nekakšni školjki. Ali mar ne?«
»Bila je...«
»Spominjam se, kako so me hoteli pripraviti, da bi mirovala,« je nadaljevala Kay, trudeč se, da bi odvrnila vrhunsko točko razgovora. »Rekli so mi, da bo iz fotografskega aparata zletela ptička. Pa jim nisem verjela. Kako jim je prišlo na misel, da so me slikali tako napravljenno, mi ne gre v glavo, čeprav sem imela samo dve leti.«
»Ali, ali, saj ne gre za to,« jo je opomnil mladi človek. »Gre za sliko, ki vas kaže v jahalni obleki, z vajeti v rokah.«
»Aha, za tisto?« je razočarano vzkliznila Kay. »Mislim, da bo bolje, če vzamem potem jajca.«
»Jajca? O kakšnih jajcih govorite?« je presenečeno vprašal Sam.

»Ne vem... Oeufs à la sam Bog si ga vedi kaj, ali ne?«
»Počakajte!« je rekel Sam, videč, da je planil v blodnjak. »Zdi se mi, da je eden izmed naju začel govoriti o jajcih. Nu prav, jaz ne bi rad govoril o jajcih.«

»Ne spominjam se točno, kako pravijo jajcem, ki jih želite,« je Kay nadaljevala, ne meneč se za njegov odpor. »Mislim, da so »oeufs marseillais« ali nekaj podobnega. Vsekako naročita natakara, brž ko pride, naj prinese jajca, kakršna že.«

Sam je poklical natakarka ter mu ukazal, naj prinese jajca. Natakarka ga ni samo razumel, ampak je bil videti globoko zadovoljen.

»Ko sem privraket videl vašo sliko...« je spet začel Sam, ki ni hotel priznati poraza.

»Ne gre mi v glavo, zakaj jih imenujejo »oeufs marseillais«,« mu je Kay spet z zamisljenim glasom segla v besedo. »Mar kuhajo v Marseillu kakšna posebna jajca?«

»Ne vem,« je Sam odgovoril. »In v svojo veliko žalost moram reči, da me vsa jajca tega sveta prav nič ne zanimajo.«

»Ste bili že kdaj v Marseillu?«
»Da, nekoč sem bil tam z »Araminto.«
»Kdo je ta »Araminta?«
»Araminta? Tovorni parnik, s katerim sem nekajkrat plul po morju.«

»Kako čudno! Povejte mi torej kaj o svojih vožnjah z »Araminto.«
»Saj ni kaj povedati o njih.«
»Na tej ladji ste se torej srečali s svojim Has-hem?«

»Da. Ladijski kuhar je bil. Kaj niste bili prese-nečeni,« je vprašal Sam, ki je mahoma zagledal pred seboj novo pot, »ko ste slišali, da se je zaročil s Klaro?«

»O pač, seveda...« je izbegljivo odgovorila Kay, kesaje se svojega zanimanja za togovorne parnike.

»To dokazuje...« je Sam začel. malimi parniki baš vprašanje prehrane,« je nadaljevala mladenka z vnueno, vredno boljšeje namena.

»Mislim, da je največja težava potovanja s temi »Preskrba s presnimi živili mora biti zelo neredna... Zelenjava... jajca...«

Auto, moto

Novo motorno kolo
zvrstne znamke zelo ugodno napredaj. 17615-10

Novo motorno kolo
zvrstne znamke zelo ugodno napredaj. Sušteršič, delavci za trčičje, Trška 13 (Figovec, levo dvorišče). 17614-10

Pohišstvo

Lepa samska soba
s kavcem in foteljem, skupaj za 3200 Lr. napredaj. Sušteršič, delavci za trčičje, Trška 13 (Figovec, levo dvorišče). 17614-10

Oblacila

Nov krznen plašč
prodam. Ogled v dopoldanskih urah. Naslov v vseh posl. Jutra. 17588-13

Krasen jopič

damski, črn, krznen, ugodno prodam. Naslov v vseh posl. Jutra. 17644-13

Moški plašč

Ogled pri krmzarju Krašnja, Franciškanska ul. 17595-13

Soba odda

Opremljeno sobo
z dvema posteljnima od-dam 2 gospodoma. Naslov v vseh posl. Jutra. 17640-23

Stanovanj

Nagrada Lir 200
dobi oni ki mi preskrbi dobošno stanovanje za leto v bližini tramvajev. Ponudbe pod »Dobro plačnik 66« na ogled. Jutra. 17602-21a

Posest

Prodam
dve lepi parceli v zapadnem delu mesta in skupni izmer 5900 kv. m po zelo ugodni ceni. Naslov v vseh posl. Jutra. 17621-20

Živali

Fox terrierja
mladega, čistokrvnega, po možnosti s črni in rdečiimi lisami, kupim. Ponudbe z navedbo cen na ogled. Jutra. 17597-26

Obri

Gospodje, pozori!
Klobučarna »Pajke Vam strokovno osnaži, preoblikuje in prebarva Vaš klobuk, da izgleda kot nov. Lastna delavnica, Založba novih klobukov. Se priporoča. Rudolf Pajk Sv. Petra c. št. 38, Miklošičeva c. 12. Nasproti hotela Union J-158 M-30

Za trdiko

Franc Heufel se sprejema vsa pečarska dela pri blaginjski gostilni (Figovec). Prosim, poslužujte se tega naslova. 17637-30

Za trdiko

Franc Heufel se sprejema vsa pečarska dela pri blaginjski gostilni (Figovec). Prosim, poslužujte se tega naslova.